

Sygn. akt VII U 621/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

Protokolant: protokolant sądowy Urszula Kalinowska

po rozpoznaniu w dniu 14 września 2016 r. w Warszawie

sprawy H. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania H. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 2 marca 2016 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

W dniu 4 kwietnia 2016r. **H. W.** złożyła za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odwołanie od decyzji z dnia 2 marca 2016r., znak: (...), przyznającej emeryturę i wniosła o jej uchylenie.

Ubezpieczona wskazała, że kwestionuje zaskarżoną decyzję w zakresie dotyczącym naliczenia świadczenia emerytalnego. Zakład Ubezpieczeń Społecznych obliczając emeryturę przyjął średnie dalsze trwanie życia wynoszące 238,80 miesięcy, podczas gdy w decyzji dotyczącej ustalenia wysokości kapitału początkowego z dnia 1 marca 2016 roku organ rentowy przyjął, że średnie dalsze trwanie życia wynosi 209 miesięcy. W ustawie emerytalnej od dnia 1 maja 2015 roku istnieje, jeśli jest korzystniejsza, możliwość zastosowania tablicy trwania życia z dnia osiągnięcia wieku emerytalnego. Tymczasem ZUS dokonując wyliczeń przyjął niesłusznie mniej korzystny wariant. Z tego względu ubezpieczona wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji i ponowne rozpatrzenie wniosku zgodnie z przepisami ustawy zmieniającej (odwołanie z dnia 4 kwietnia 2016r., k. 2 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że ubezpieczona pobierająca wcześniejszą emeryturę dla pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki, w dniu 13 stycznia 2016r. złożyła wniosek o przeliczenie emerytury według nowych zasad. Zaskarżoną decyzją z dnia 2 marca 2016 roku organ rentowy przyznał ubezpieczonej emeryturę od dnia 1 stycznia 2016 roku, tj. od miesiąca złożenia wniosku. Przy obliczaniu emerytury zostało przyjęte średnie dalsze trwanie życia na dzień osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, tj. na

datę 16 kwietnia 2014r. Nie ma natomiast możliwości przyjęcia do ustalenia wysokości świadczenia dalszego średniego trwania życia przyjętego w decyzji z dnia 1 marca 2016r. dla potrzeb ustalenia kapitału początkowego, tj. 209 miesięcy (komunikat Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999r.), o co wносиła ubezpieczona (odpowiedź na odwołanie z dnia 18 kwietnia 2016 roku, k. 3 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

H. W., urodzona (...), w dniu 12 kwietnia 1994 roku złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wniosek o emeryturę (wniosek o emeryturę z załącznikami, k. 1 – 26 t. I a.r.).

Decyzją z dnia 10 maja 1994r. organ rentowy, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 roku w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury pracowników opiekującym się dziećmi wymagającymi stałej opieki (Dz. U. Nr 28, poz. 149), przyznał ubezpieczonej emeryturę od dnia 1 stycznia 1994 roku. Do ustalenia wysokości emerytury uwzględniono 21 lat i 4 miesiące okresów składkowych oraz 3 lata i 5 miesięcy okresów nieskładkowych. Z kolei do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto dochód, który stanowił podstawę wymiaru składek z 5 lat kalendarzowych, tj. od stycznia 1989 roku do grudnia 1993 roku (decyzja z dnia 10 maja 1994r., k. 35 – 36 t. I a.r.).

Kolejnymi decyzjami świadczenie przyznane ubezpieczonej było przeliczane i waloryzowane (decyzja ZUS w sprawie przeliczenia emerytury z dnia 25 czerwca 1994r., k. 46 t. I a.r., decyzje ZUS w sprawie waloryzacji emerytury, k. 61 t. I a.r., k. 65 t. I a.r., k. 67 t. III a.r., k. 69 t. I a.r., k. 71 – 76 t. I a.r., k. 81 – 86 t. I a.r., k. 95 t. I a.r.).

Decyzją z dnia 1 marca 2007r. wysokość świadczenia przyznanego H. W. została ustalona ponownie. Organ rentowy przy jej obliczaniu uwzględnił 21 lat i 4 miesiące okresów składkowych oraz 3 lata i 11 miesięcy okresów nieskładkowych. Wysokość świadczenia od dnia 1 marca 2007r. została obliczona od kwoty bazowej podwyższonej do 94,5% przeciętnego wynagrodzenia przyjętego do obliczenia wysokości świadczenia (decyzja ZUS z dnia 1 marca 2007r. o ponownym ustaleniu wysokości emerytury, k. 97 t. I a.r.). Kolejną decyzją z dnia 1 marca 2008r. świadczenie emerytalne H. W. zostało ponownie ustalone poprzez obliczenie od kwoty bazowej podwyższonej do 100% przeciętnego wynagrodzenia przyjętego do obliczenia wysokości tego świadczenia (decyzja ZUS z dnia 1 marca 2008r. w sprawie ponownego ustalenia i waloryzacji emerytury, k. 101 t. I a.r.).

W dniu 13 stycznia 2016r. H. W. złożyła wniosek o przeliczenie emerytury według nowych zasad (wniosek z dnia 13 stycznia 2016r., k. 1 t. III a.r.). Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. decyzją z dnia 1 marca 2016r., znak: (...), ustalił kapitał początkowy dla ubezpieczonej na dzień 1 stycznia 1999r. przyjmując okresy składkowe w wymiarze 21 lat, 4 miesięcy i 2 dni, okresy nieskładkowe w wymiarze 1 roku, 1 miesiąca i 8 dni, okres sprawowania opieki nad dzieckiem w wymiarze 2 lat, 11 miesięcy i 7 dni oraz średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat wynoszące 209 miesięcy (decyzja ZUS z dnia 1 marca 2016r. o ustaleniu kapitału początkowego, k. 21 – 23 t. II a.r.).

Kolejną decyzją z dnia 2 marca 2016r. Zakład przyznał emeryturę H. W. od dnia 1 stycznia 2016 roku. Do jej wyliczenia przyjęto kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego wynoszącego 352.994,26 zł oraz średnie dalsze trwanie życia wynoszące 238,80 miesięcy (decyzja ZUS z dnia 2 marca 2016r., k. 5 – 8 t. III a.r.).

Powyższy stan faktyczny, który nie był w sprawie sporny, Sąd Okręgowy ustalił na podstawie niekwestionowanych przez strony dowodów z dokumentów zawartych w aktach rentowych ubezpieczonej, które w przeważającym zakresie pochodziły od organu rentowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie H. W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 2 marca 20156., znak: (...), jako niezasadne podlegało oddaleniu.

Spór w rozpatrywanej sprawie nie dotyczył okoliczności faktycznych, te bowiem nie były sporne, ale interpretacji przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z

2015 r., poz. 552 ze zm.), zwanej dalej ustawą emerytalną. Ubezpieczona powołując się na nie wskazywała na błędnie ustalone i przyjęte do wyliczenia świadczenia średnie dalsze trwanie życia. W związku z tym wniosowała o ponowne rozpatrzenie jej sprawy i uwzględnienie przepisów zmieniających ustawę od dnia 1 maja 2015r. Na rozprawie w dniu 14 września 2016r. H. W. wyrażała nadto wątpliwości związane z tym, że średnie dalsze trwanie życia przyjęte w decyzji ustalającej kapitał początkowy i w decyzji przyznającej emeryturę jest inne (nagranie przebiegu rozprawy, płyta CD – k. 28 a.s.). Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wyjaśnił na jakiej podstawie i z jakiej daty przyjął średnie dalsze trwanie życia. Jednocześnie akcentował, że przyjęcie do wyliczenia emerytury średniego dalszego trwania życia wynoszącego 209 miesięcy – jak przy ustalaniu kapitału początkowego – nie jest możliwe.

Sąd analizując przepisy ustawy emerytalnej i stan faktyczny rozpatrywanej sprawy ocenił, że stanowisko organu rentowego jest prawidłowe. Zgodnie z art. 173 ust. 2 ustawy emerytalnej kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat. W myśl ust. 3 w/w przepisu, wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy.

Powyższe regulacje wskazują, że w przypadku każdego z ubezpieczonych, któremu ustala się kapitał początkowy, dokonuje się tego na tą samą datę – 1 stycznia 1999r., bez względu na to, kiedy to następuje. Tym samym przyjmuje się obowiązujące w tej dacie średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku 62 lat, które wówczas wynosiło 209 miesięcy, zgodnie z Komunikatem Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (Dz. Urzędowy GUS z 1999r., Nr 4, poz. 41). W przypadku wyliczania emerytury tabele średniego dalszego trwania życia są natomiast inne. Ubezpieczona w dniu 2 marca 2016r. uzyskała emeryturę wyliczoną na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej. Średnie dalsze trwanie życia przyjmuje się zatem zgodnie z art. 26. Przepis ten w ustępie 1 stanowi, że emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. W myśl ustępu 2 wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach, a jak wskazuje ustęp 3, średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2 (ustęp 4). Zgodnie z ust. 5 tablice, o których mowa w ust. 4 są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego, z uwzględnieniem ust. 6, który dodany od dnia 1 maja 2015 roku, wskazuje, że jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny, o którym mowa w art. 24 ust. 1a i 1b oraz w art. 27 ust. 2 i 3.

Ubezpieczona urodzona w dniu (...), powszechny wiek emerytalny zgodnie z art. 24 ust. 1a pkt 5 ustawy emerytalnej wynoszący 60 lat i 4 miesiące, ukończyła w dniu 16 kwietnia 2014 roku. Na emeryturę przeszła jednak później, tj. od 1 stycznia 2016 roku, a zatem w wieku 62 lat (wiek wyrażony w pełnych latach i w pełnych miesiącach). Średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę, tj. 62 lat, z daty przejścia H. W. na emeryturę, to 243,50 miesięcy (komunikat Prezesa GUS z dnia 26 marca 2015r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn – M.P. 2015r., poz. 296, obowiązujący w okresie od 1 kwietnia 2015r. do 31 marca 2016r.). Jeśli chodzi zaś o średnie dalsze trwanie życia, zgodnie z art. 26 ust. 6 ustawy emerytalnej, a więc obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczona osiągnęła wiek emerytalny, to wynosi ono 238,80 miesięcy (komunikat Prezesa GUS z dnia 26 marca 2014r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn – M.P. 2014r., poz. 245, obowiązujący w okresie od 1 kwietnia 2014r. do 31 marca 2015r.) i jest dla ubezpieczonej korzystniejszy.

Wobec powyższego, biorąc pod uwagę, że Zakład wyliczając emeryturę H. W. przyjął średnie dalsze trwanie życia w wariantcie korzystniejszym, tj. w myśl art. 26 ust. 6 ustawy emerytalnej, wynoszący 238,80 miesięcy, to odwołanie w części powołującej się na przepisy zmienione od dnia 1 maja 2015r., było nieuzasadnione. Bez uzasadnienia ubezpieczona powoływała się również na średnie dalsze trwanie życia, jakie przyjęto do wyliczenia

kapitału początkowego. Jak zostało wyjaśnione, w/w wskaźnik nie może być przyjęty do wyliczenia emerytury, a zatem brak było podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji. Sąd zatem na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., odwołanie oddalił.

ZARZĄDZENIE

(...)